2026/1561

17.7.2026

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2026/1561 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 29ης Ιουνίου 2026

για τη θέσπιση του ερευνητικού προγράμματος του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα, για τις τεχνικές κατευθυντήριες γραμμές πολυετούς διάρκειας για το εν λόγω πρόγραμμα, για τις δημοσιονομικές κατευθυντήριες γραμμές πολυετούς διάρκειας για τη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα και για την κατάργηση των αποφάσεων 2003/77/ΕΚ και 2008/376/ΕΚ

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη το πρωτόκολλο (αριθ. 37) σχετικά με τις δημοσιονομικές συνέπειες από τη λήξη της Συνθήκης ΕΚΑΧ και με το Ταμείο Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 2 δεύτερο εδάφιο,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου [1],

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Για τους σκοπούς του πρωτοκόλλου αριθ. 37 σχετικά με τις δημοσιονομικές συνέπειες από τη λήξη της Συνθήκης ΕΚΑΧ και με το Ταμείο Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με την απόφαση (ΕΕ) 2026/1545 του Συμβουλίου [2], η Επιτροπή οφείλει να διαχειρίζεται την υπό εκκαθάριση Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ) και, μετά την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης, τους πόρους του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα (που αναφέρονται από κοινού ως «περιουσιακά στοιχεία»).

(2) Με την απόφαση 2008/376/ΕΚ του Συμβουλίου [3] εγκρίθηκε το ερευνητικό πρόγραμμα του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα (το «ερευνητικό πρόγραμμα»). Το ερευνητικό πρόγραμμα θα πρέπει να συνεισφέρει στην αύξηση των δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων στην έρευνα και την καινοτομία στα κράτη μέλη, ώστε να συμβάλει με τον τρόπο αυτό στην επίτευξη του στόχου συνολικών επενδύσεων στην έρευνα και την ανάπτυξη που θα αντιστοιχούν τουλάχιστον στο 3 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος της Ένωσης.

(3) Για τον σκοπό αυτό, και σύμφωνα με τους στόχους του ερευνητικού προγράμματος, τα προγράμματα εργασίας θα πρέπει να λαμβάνουν δεόντως υπόψη τις εξελισσόμενες ανάγκες πολιτικής και τις προτεραιότητες της Ένωσης, όπως προσδιορίζονται στην «Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας για την ΕΕ», στη «συμφωνία για καθαρή βιομηχανία: Κοινός χάρτης πορείας για την ανταγωνιστικότητα και την απανθρακοποίηση», στο «ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης για τον χάλυβα και τα μέταλλα» και στην «Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία».

(4) Προκειμένου να προαχθεί μια δίκαιη μετάβαση, το ερευνητικό πρόγραμμα θα πρέπει να συμβάλλει στην κοινωνική, οικονομική και περιβαλλοντική αναζωογόνηση των περιφερειών άνθρακα και χάλυβα που πλήττονται ιδιαίτερα από τη μετάβαση των τομέων άνθρακα και χάλυβα.

(5) Η δέσμευση του συνόλου των διαθέσιμων περιουσιακών στοιχείων σε οκτώ έτη είναι αναγκαία για να βελτιωθεί η ελκυστικότητα και ο αντίκτυπος του ερευνητικού προγράμματος, να μοχλευθούν και να επιταχυνθούν ιδιωτικές επενδύσεις στην έρευνα και την καινοτομία, να τονωθεί η ανταγωνιστικότητα και να επιταχυνθεί ο βιομηχανικός μετασχηματισμός των τομέων του χάλυβα και του άνθρακα προς την πράσινη μετάβαση και την απανθρακοποίηση σε ένα απαιτητικό γεωπολιτικό και οικονομικό πλαίσιο.

---

[1] Γνώμη της 19ης Μαΐου 2026 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

[2] Απόφαση (ΕΕ) 2026/1545 του Συμβουλίου, της 29ης Ιουνίου 2026, για τον καθορισμό των μέτρων που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του πρωτοκόλλου αριθ. 37 σχετικά με τις οικονομικές συνέπειες της λήξης της Συνθήκης ΕΚΑΧ και σχετικά με το Ταμείο Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα, το οποίο επισυνάπτεται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και για την κατάργηση της απόφασης 2003/76/ΕΚ (ΕΕ L, 2026/1545, 17.7.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2026/1545/oj).

[3] Απόφαση 2008/376/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2008, για την έγκριση του ερευνητικού προγράμματος του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα και σχετικά με τις τεχνικές κατευθυντήριες γραμμές πολυετούς διάρκειας για το πρόγραμμα (ΕΕ L 130 της 20.5.2008, σ. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2008/376/oj).

(6) Σε ένα μεταβαλλόμενο οικονομικό και δημοσιονομικό περιβάλλον, η πρόσφατη πείρα κατέδειξε την ανάγκη για περισσότερη ευελιξία και ένα πιο ελκυστικό δημοσιονομικό και τεχνικό πλαίσιο για την εφαρμογή του ερευνητικού προγράμματος. Οι πολυετείς τεχνικές κατευθυντήριες γραμμές (οι «τεχνικές κατευθυντήριες γραμμές»), για το ερευνητικό πρόγραμμα θα πρέπει να επιτρέπουν μεγαλύτερη ευελιξία στην εφαρμογή του και θα πρέπει, συνεπώς, να απλουστεύσουν περαιτέρω την πρόσβαση σε χρηματοδότηση στο πλαίσιο του εν λόγω προγράμματος και να μεγιστοποιήσουν την αποτελεσματικότητα και τον αντίκτυπο της εν λόγω χρηματοδότησης.

(7) Η αντικατάσταση της απόφασης 2008/376/ΕΚ είναι απαραίτητη για την απλούστευση του τοπίου των χρηματοδοτικών προγραμμάτων της Ένωσης, ιδίως μέσω της ευθυγράμμισης του ερευνητικού προγράμματος με τα μέσα που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο τόσο του προγράμματος-πλαισίου έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη» της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2021-2027), όπως θεσπίστηκε από τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([4]), καθώς και με εκείνα που θα χρησιμοποιηθούν στο πλαίσιο του προγράμματος που θα διαδεχθεί το εν λόγω πρόγραμμα-πλαίσιο. Χρειάζεται ευθυγράμμιση, μεταξύ άλλων, όσον αφορά τα ποσοστά χρηματοδότησης μεταξύ των προγραμμάτων γεγονός που θα δημιουργήσει συμπληρωματικότητες μεταξύ διάφορων προγραμμάτων στους τομείς που σχετίζονται με τη βιομηχανία άνθρακα και χάλυβα, επιτρέποντας στους αιτούντες να μετακινούνται ανεμπόδιστα μεταξύ των προγραμμάτων, όπου συντρέχει περίπτωση. Οι αλλαγές στην εταιρική διαχείριση των χρηματοδοτικών εργαλείων, καθώς και το «ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων» που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([5]), οδήγησαν στην ανάγκη ευθυγράμμισης των τεχνικών κατευθυντήριων γραμμών για το ερευνητικό πρόγραμμα. Οι εν λόγω αλλαγές, σε συνδυασμό με τις αλλαγές στην εφαρμογή του ερευνητικού προγράμματος προκειμένου να επιτευχθούν οι επενδυτικοί στόχοι, ενισχύουν περαιτέρω τους λόγους για την αντικατάσταση της απόφασης 2008/376/ΕΚ.

(8) Το ερευνητικό πρόγραμμα θα πρέπει να χρηματοδοτεί δράσεις βάσει ανοικτών προσκλήσεων υποβολής προτάσεων. Οι δράσεις θα πρέπει πρωτίστως να έχουν τη μορφή ερευνητικών έργων που καλύπτουν ολόκληρο το φάσμα τεχνολογικής ετοιμότητας, από χαμηλά έως υψηλά επίπεδα, επιτρέποντας μεγαλύτερη συμμετοχή της βιομηχανίας, περιλαμβανομένων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, καθώς και δημόσιων και ακαδημαϊκών φορέων.

(9) Για να καλυφθεί ο κίνδυνος που συνδέεται με τη μη είσπραξη ποσών που οφείλουν δικαιούχοι στην Επιτροπή και σε άλλους δικαιούχους, καθώς και για να μειωθεί η επιβάρυνση των αιτούντων όσον αφορά την παροχή τραπεζικών εγγυήσεων, είναι σκόπιμο να επεκταθεί η χρήση του μηχανισμού αλληλασφάλισης, ο οποίος θεσπίζεται με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/695, ώστε να συμπεριληφθεί και το ερευνητικό πρόγραμμα.

(10) Η οδηγία 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([6]) προέβλεπε τη σύσταση κέντρου καινοτομίας για τον βιομηχανικό μετασχηματισμό και τις εκπομπές (το «κέντρο καινοτομίας»). Συλλέγοντας και αναλύοντας πληροφορίες σχετικά με καινοτόμες τεχνικές, το κέντρο καινοτομίας συμβάλλει, μεταξύ άλλων, στην ελαχιστοποίηση της ρύπανσης, την απανθρακοποίηση, την αποδοτική χρήση των πόρων, και μια κυκλική οικονομία που χρησιμοποιεί λιγότερες ή ασφαλέστερες χημικές ουσίες, οι οποίες σχετίζονται με δραστηριότητες που καλύπτονται από εκείνη την οδηγία. Για την παρακολούθηση της τεχνολογικής προόδου και την αξιολόγηση των περιβαλλοντικών οφελών και αντισταθμιστικών αποτελεσμάτων για τον βιομηχανικό μετασχηματισμό στην Ένωση, οι περιοδικές εκθέσεις των ερευνητικών έργων στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος θα πρέπει να κοινοποιούνται στο κέντρο προς ενημέρωση.

(11) Για να διασφαλιστεί η δέσμευση όλων των διαθέσιμων περιουσιακών στοιχείων εντός οκτώ ετών, θα πρέπει να επικαιροποιηθούν οι επενδυτικοί στόχοι των πράξεων διαχείρισης των περιουσιακών στοιχείων. Τα περιουσιακά στοιχεία θα πρέπει να επενδυθούν με στόχο να διατηρηθεί —και, εάν είναι δυνατόν, να ενισχυθεί— η αξία τους ώστε να καλύπτει τις ανάγκες ρευστότητας που προκύπτουν από προσκλήσεις χρηματοδότησης. Οι άλλες πτυχές των πράξεων διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων θα πρέπει να προσαρμοστούν ώστε να ευθυγραμμιστούν με τον επικαιροποιημένο επενδυτικό στόχο.

([4]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαισίου έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη», τον καθορισμό των κανόνων συμμετοχής και διάδοσής του, και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 (ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj).

([5]) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2024, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (ΕΕ L 2024/2509, της 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

([6]) Οδηγία 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, περί βιομηχανικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης) (ΕΕ L 334 της 17.12.2010, σ. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2010/75/oj).

(12) Οι πολυετείς δημοσιονομικές κατευθυντήριες γραμμές («δημοσιονομικές κατευθυντήριες γραμμές») θα πρέπει να επιτρέπουν την υιοθέτηση ευέλικτης προσέγγισης όσον αφορά τις τεχνικές πτυχές της εφαρμογής και θα πρέπει να προσδιορίζουν τα κατάλληλα επενδυτικά μέσα για την επίτευξη των επενδυτικών στόχων. Οι κανόνες που αφορούν τον τρόπο με τον οποίο πραγματοποιούνται οι επενδύσεις είναι τεχνικού χαρακτήρα, ιδίως δε οι εν λόγω κανόνες που σχετίζονται με τις αρχές κατανομής των περιουσιακών στοιχείων, τις επιλέξιμες επενδύσεις, καθώς και με τις περιβαλλοντικές, κοινωνικές και σχετικές με τη διακυβέρνηση παραμέτρους. Για άλλα χαρτοφυλάκια που διαχειρίζεται η Επιτροπή, θα καθοριστούν καταρχήν σύμφωνα με τους κανόνες για την ανάθεση εξουσιών εκτέλεσης του προϋπολογισμού που αναφέρονται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. Κατά συνέπεια, θα πρέπει να επιτρέπεται στην Επιτροπή να αποφασίσει να διευρύνει το πεδίο των επιλέξιμων επενδύσεων και να συμπεριλάβει άλλες κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων και επενδυτικών πράξεων σύμφωνα με την επενδυτική στρατηγική και τους επενδυτικούς στόχους, καθώς και νομίσματα άλλων προηγμένων οικονομιών, σύμφωνα με τον κατάλογο που εκδίδει το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και, εφόσον υφίσταται αντιστάθμιση συναλλαγματικού κινδύνου, σύμφωνα με τους κανόνες αυτούς. Επιπλέον, για να ευθυγραμμιστούν οι δημοσιονομικές κατευθυντήριες γραμμές που ισχύουν για τις περιβαλλοντικές, κοινωνικές και σχετικές με τη διακυβέρνηση επενδύσεις με τους κανόνες που ισχύουν για τα άλλα χαρτοφυλάκια που διαχειρίζεται η Επιτροπή, θα πρέπει επίσης να της επιτρέπεται να καθορίζει τις λεπτομερείς δημοσιονομικές κατευθυντήριες γραμμές.

(13) Προς διασφάλιση δημοσιονομικής διαφάνειας, θα πρέπει να παρέχονται στα κράτη μέλη, με τη μορφή ετήσιας έκθεσης πληροφορίες σχετικά με πράξεις διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων που διενεργούνται βάσει των δημοσιονομικών κατευθυντήριων γραμμών, περιλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με την κατανομή περιουσιακών στοιχείων στις διάφορες κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων, και να εξηγούνται τυχόν μείζονες αλλαγές στη στρατηγική κατανομή των περιουσιακών στοιχείων.

(14) Στο ερευνητικό πρόγραμμα εφαρμόζεται ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509..

(15) Προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι διαφορετικοί τρόποι συνεισφοράς των συμμετεχόντων ιδίως στις δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας, θα πρέπει να είναι δυνατή η δήλωση των εισφορών σε είδος από τρίτα μέρη ως επιλέξιμων δαπανών, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 193 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. Για να δοθούν κίνητρα για την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων, τα έσοδα που προκύπτουν από την εν λόγω αξιοποίηση δεν θα πρέπει να θεωρούνται ως έσοδα της δράσης, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 195 παράγραφος 2 του κανονισμού(ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.

(16) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([7]), και τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου ([8]), τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου ([9]) και τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου ([10]), τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης πρέπει να προστατεύονται μέσω αναλογικών μέτρων, τα οποία περιλαμβάνουν την πρόληψη, τον εντοπισμό, τη διόρθωση και τη διερεύνηση παρατυπιών και περιπτώσεων απάτης, την ανάκτηση απολεσθέντων, αχρεωστήτως καταβληθέντων ή μη ορθώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων και, όταν χρειάζεται, την επιβολή διοικητικών κυρώσεων. Ειδικότερα, σύμφωνα με τους κανονισμούς (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 και (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) μπορεί να διενεργεί έρευνες, περιλαμβανομένων επιτόπιων ελέγχων και εξακριβώσεων, με σκοπό να διαπιστώσει αν υπάρχει απάτη, διαφθορά ή άλλη παράνομη δραστηριότητα εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία είναι αρμόδια να διερευνά και να ασκεί δίωξη σε περιπτώσεις απάτης και άλλων αξιόποινων πράξεων που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, όπως προβλέπεται στην οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([11]). Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, πρόσωπα ή οντότητες που είναι αποδέκτες κονδυλίων της Ένωσης πρέπει να συνεργάζονται πλήρως για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, να παρέχουν τα αναγκαία δικαιώματα και την πρόσβαση που απαιτείται στην Επιτροπή, στην OLAF, στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και, κατά περίπτωση, στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και να διασφαλίζουν ότι τυχόν τρίτοι που συμμετέχουν στην εκτέλεση κονδυλίων της Ένωσης εκχωρούν ισοδύναμα δικαιώματα.

([7]) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj).

([8]) Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 312 της 23.12.1995, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj).

([9]) Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292 της 15.11.1996, σ. 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj).

([10]) Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (ΕΕ L 283 της 31.10.2017, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj).

([11]) Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2017, σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (ΕΕ L 198 της 28.7.2017, σ. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj).

(17) Για να διασφαλιστούν ενιαίοι όροι εφαρμογής της παρούσας απόφασης, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες όσον αφορά ορισμένες αποφάσεις σχετικά με την έγκριση της χρηματοδότησης ερευνητικών έργων. Οι αρμοδιότητες αυτές θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([12]).

(18) Η απόφαση 2003/77/ΕΚ του Συμβουλίου ([13]) και η απόφαση 2008/376/ΕΚ θα πρέπει να καταργηθούν.

(19) Για λόγους απλούστευσης, είναι σκόπιμο να συγχωνευθούν οι τεχνικές και δημοσιονομικές κατευθυντήριες γραμμές.

(20) Προκειμένου να διασφαλιστεί συνεπής εφαρμογή του ερευνητικού προγράμματος το 2026, η απόφαση 2008/376/ΕΚ θα πρέπει να εξακολουθήσει να ισχύει για τη χρηματοδότηση δράσεων που προκύπτουν από προτάσεις οι οποίες υποβάλλονται στο πλαίσιο προσκλήσεων που δημοσιεύονται έως τις 31 Δεκεμβρίου 2026.

(21) Για λόγους σαφήνειας όσον αφορά τους κανόνες που εφαρμόζονται στις δράσεις, είναι σκόπιμο να αναβληθεί η εφαρμογή της παρούσας απόφασης έως την 1η Ιανουαρίου 2027,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Η παρούσα απόφαση θεσπίζει το ερευνητικό πρόγραμμα του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα («ερευνητικό πρόγραμμα») και καθορίζει τους στόχους του εν λόγω προγράμματος και τον προϋπολογισμό του, τις τεχνικές κατευθυντήριες γραμμές («τεχνικές κατευθυντήριες γραμμές») πολυετούς διάρκειας, καθώς και τις δημοσιονομικές κατευθυντήριες γραμμές («δημοσιονομικές κατευθυντήριες γραμμές») πολυετούς διάρκειας για τη διαχείριση της υπό εκκαθάριση Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ) και, μετά την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης, των πόρων του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα («περιουσιακά στοιχεία»).

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1) «άνθρακας»: οποιοδήποτε από τα κατωτέρω:

α) ο λιθάνθρακας, περιλαμβανομένων των ανώτερης ποιότητας ανθράκων και των κατώτερης ποιότητας «Α» ανθράκων (ή υπο-βιτουμενιούχων ανθράκων) του διεθνούς συστήματος κωδικοποίησης του άνθρακα της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη·

β) οι πλίνθοι λιθάνθρακα·

γ) ο οπτάνθρακας και ο ημιοπτάνθρακας από λιθάνθρακα·

δ) ο λιγνίτης, περιλαμβανομένων των χαμηλής ποιότητας «Γ» ανθράκων (ή ορθο-λιγνιτών) και των χαμηλής ποιότητας «Β» ανθράκων (ή μετα-λιγνιτών) όπως ορίζονται στο διεθνές σύστημα κωδικοποίησης άνθρακα της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη·

ε) ο οπτάνθρακας και ο ημιοπτάνθρακας από λιγνίτη·

στ) πισσούχος σχιστόλιθος

2) «νομική οντότητα»: οποιοδήποτε από τα κατωτέρω:

α) φυσικό πρόσωπο·

([12]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

([13]) Απόφαση 2003/77/ΕΚ του Συμβουλίου, της 1ης Φεβρουαρίου 2003, για τον καθορισμό δημοσιονομικών κατευθυντήριων γραμμών πολυετούς διάρκειας για τη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων τής υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ και, μετά την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης, των πόρων του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα (ΕΕ L 29 της 5.2.2003, σ. 25, ELI:http://data.europa.eu/eli/dec/2003/77(1)/oj).

β) νομικό πρόσωπο που έχει συσταθεί και αναγνωρίζεται ως τέτοιο βάσει του ενωσιακού, του εθνικού ή του διεθνούς δικαίου και το οποίο διαθέτει νομική προσωπικότητα και την ικανότητα, ενεργώντας ιδίω ονόματι, να ασκεί δικαιώματα και να υπόκειται σε υποχρεώσεις·

γ) οντότητα που δεν διαθέτει νομική προσωπικότητα όπως αναφέρεται στο άρθρο 200 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509·

3) «αποτελέσματα δράσης»: κάθε υλική ή άυλη εκροή δεδομένης δράσης, για παράδειγμα δεδομένα, γνώσεις ή τεχνογνωσία, ανεξαρτήτως μορφής ή φύσης και εάν μπορεί να προστατευτεί, καθώς και κάθε συνδεδεμένο με αυτή δικαίωμα, περιλαμβανομένων των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας·

4) «χάλυβας»: οποιοδήποτε από τα κατωτέρω:

α) οι πρώτες ύλες για παραγωγή σιδήρου και χάλυβα·

β) ο αργός (ακατέργαστος) σίδηρος (συμπεριλαμβάνεται το θερμό μέταλλο) και τα σιδηροκράματα·

γ) τα ακατέργαστα και ημικατεργασμένα προϊόντα από σίδηρο, συνήθη χάλυβα και ειδικούς χάλυβες (συμπεριλαμβάνονται προϊόντα προς επαναχρησιμοποίηση και επανελασματοποίηση)·

δ) τα τελικά προϊόντα θερμής επεξεργασίας από σίδηρο, συνήθη χάλυβα ή ειδικούς χάλυβες (προϊόντα με ή χωρίς επένδυση, εξαιρουμένων χυτών προϊόντων από χάλυβα, σφυρήλατων προϊόντων και προϊόντων της κονιομεταλλουργίας)·

ε) τα τελικά προϊόντα από σίδηρο, συνήθη χάλυβα ή ειδικούς χάλυβες (με ή χωρίς επένδυση)·

στ) τα προϊόντα της πρώτης επεξεργασίας του χάλυβα που μπορούν να βελτιώσουν την ανταγωνιστική θέση των προϊόντων από σίδηρο και χάλυβα που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως ε)·

ζ) απορρίμματα σιδήρου και χάλυβα που προορίζονται για ανακύκλωση και επανεπεξεργασία.

5) «αξιοποίηση»: η χρησιμοποίηση αποτελεσμάτων δράσης στο πλαίσιο δραστηριοτήτων διαφορετικών από εκείνες που καλύπτονται από τη συγκεκριμένη δράση, περιλαμβανομένης της ανάπτυξης.

Άρθρο 3

Στόχοι του προγράμματος

1. Το ερευνητικό πρόγραμμα στηρίζει την ανταγωνιστικότητα τομέων που σχετίζονται με τη βιομηχανία άνθρακα και χάλυβα, παρέχοντας στήριξη στη συνεργατική έρευνα με προσανατολισμό καθοδηγούμενο από τη βιομηχανία στους τομείς αυτούς, μεταξύ άλλων όσον αφορά εφαρμογές διπλής χρήσης.

2. Το ερευνητικό πρόγραμμα παρέχει στήριξη σε ρηξικέλευθες τεχνολογίες για καθαρό χάλυβα, συμβάλλοντας στην επίτευξη των στόχων για κλιματική ουδετερότητα στην Ένωση και ενισχύοντας τη στρατηγική αυτονομία της Ένωσης σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα του χάλυβα. Το ερευνητικό πρόγραμμα παρέχει επίσης στήριξη σε ερευνητικά έργα για τη διαχείριση της δίκαιης μετάβασης πρώην ενεργών ανθρακωρυχείων ή ανθρακωρυχείων σε διαδικασία παύσης λειτουργίας, καθώς και των σχετικών υποδομών και των περιφερειών στις οποίες βρίσκονται, ιδίως εκείνων που αντιμετωπίζουν σημαντικές κοινωνικές, οικονομικές ή περιβαλλοντικές προκλήσεις οι οποίες προκύπτουν από τη μετάβαση των τομέων του άνθρακα και του χάλυβα.

3. Το ερευνητικό πρόγραμμα προωθεί την αξιοποίηση και την καινοτομία, οι οποίες περιλαμβάνουν τη δοκιμή και την πιλοτική εφαρμογή νέων μεθόδων, για να ενισχύσει τη συνάφεια των ερευνητικών αποτελεσμάτων με την αγορά και να αυξήσει το δυναμικό τους για κλιμακούμενη χρήση. Προωθεί επίσης λύσεις που είναι εμπορικά βιώσιμες και μπορούν να κλιμακωθούν βιομηχανικά.

4. Το ερευνητικό πρόγραμμα συνάδει με τους πολιτικούς, επιστημονικούς και τεχνολογικούς στόχους της Ένωσης και συμπληρώνει τις δραστηριότητες που διεξάγονται στα κράτη μέλη.

5. Το ερευνητικό πρόγραμμα υποστηρίζει συνέργειες με άλλα σχετικά προγράμματα και χρηματοδοτικά μέσα με σκοπό την επιτάχυνση της τεχνολογικής ανάπτυξης έως την κατάσταση χρήσης.

6. Το ερευνητικό πρόγραμμα στηρίζει ερευνητικά έργα τα οποία επιδιώκουν τους στόχους που καθορίζονται στο άρθρο 4 για τον άνθρακα και στο άρθρο 5 για τον χάλυβα.

Άρθρο 4

Ερευνητικοί στόχοι για τον άνθρακα

1. Τα ερευνητικά έργα αποσκοπούν στην επιτάχυνση της μετάβασης έως το 2050 προς μια κλιματικά ουδέτερη ενωσιακή οικονομία, με στόχο τη συμβολή στη σταδιακή κατάργηση της χρήσης ορυκτών καυσίμων, ιδίως άνθρακα, και την υποστήριξη της κοινωνικής, οικονομικής και οικολογικής αναζωογόνησης των περιφερειών με ανθρακωρυχεία, την ανάπτυξη εναλλακτικών δραστηριοτήτων σε πρώην περιοχές εξόρυξης και την αποφυγή ή την αποκατάσταση των περιβαλλοντικών ζημιών από ανθρακωρυχεία σε διαδικασία παύσης λειτουργίας, πρώην ενεργά ανθρακωρυχεία και τις περιφέρειες στις οποίες βρίσκονται ανθρακωρυχεία.

2. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ενίσχυση του ηγετικού ρόλου της Ένωσης στη διαχείριση της μετάβασης (πράγμα που περιλαμβάνει την αναπροσαρμογή της χρήσης) για πρώην ενεργά ανθρακωρυχεία και σχετικές με την εξόρυξη άνθρακα υποδομές μέσω τεχνολογικών και μη τεχνολογικών λύσεων, με παράλληλη στήριξη της μεταφοράς τεχνολογίας και μη τεχνολογικών διαδικασιών. Ερευνητικές δραστηριότητες με αυτούς τους στόχους παρουσιάζουν απτά κλιματικά και περιβαλλοντικά οφέλη τα οποία συμβαδίζουν με τον στόχο για κλιματική ουδετερότητα έως το 2050.

3. Στο πλαίσιο των ερευνητικών έργων λαμβάνονται υπόψη ζητήματα σχετικά με την ασφάλεια σε ανθρακωρυχεία που τελούν σε διαδικασία παύσης λειτουργίας και πρώην ενεργά ανθρακωρυχεία, με στόχο τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας, της υγείας και της ασφάλειας στον τόπο εργασίας, καθώς και περιβαλλοντικά ζητήματα με επιβλαβείς συνέπειες στην υγεία.

4. Τα ερευνητικά έργα επιδιώκουν την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων από ανθρακωρυχεία σε διαδικασία παύσης λειτουργίας και πρώην ενεργά ανθρακωρυχεία στο κλίμα, την ατμόσφαιρα, τα ύδατα και το έδαφος.

5. Τα ερευνητικά έργα λαμβάνουν υπόψη:

α) νέες και βελτιωμένες τεχνολογίες για την αποτροπή της ρύπανσης του περιβάλλοντος, όπως της διαρροής μεθανίου και των σχετικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και της μόλυνσης υδροφόρων οριζόντων, από ανθρακωρυχεία σε διαδικασία παύσης λειτουργίας, πρώην ενεργά ανθρακωρυχεία και τους περιβάλλοντες χώρους τους μεταξύ άλλων της ατμόσφαιρας, των γαιών, του εδάφους και των υδάτων,

β) λύσεις για τη διαχείριση και επαναχρησιμοποίηση αποβλήτων εξόρυξης, τη βελτίωση της κυκλικότητας και την αποκατάσταση του περιβάλλοντος, και

γ) τεχνολογίες για την αποκατάσταση και την προστασία των περιοχών από μακροπρόθεσμες επιπτώσεις.

Άρθρο 5

Ερευνητικοί στόχοι για τον χάλυβα

1. Τα ερευνητικά έργα αποβλέπουν να αναπτύξουν, να επιδείξουν και να βελτιώσουν διαδικασίες παραγωγής σιδήρου και χάλυβα βιώσιμες και με χαμηλές ανθρακούχες εκπομπές με σκοπό την άνοδο της ποιότητας του προϊόντος, την αύξηση της παραγωγικότητας και τη μείωση στρατηγικών εξαρτήσεων.

2. Τα ερευνητικά έργα επικεντρώνονται στην ανάπτυξη προηγμένων, βιώσιμων προϊόντων χάλυβα με χαμηλές ανθρακούχες εκπομπές και σχετικών πρωτοπόρων αγορών που πληρούν τις απαιτήσεις των χρηστών χάλυβα και παράλληλα στη μείωση των εκπομπών και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, σύμφωνα με τους στόχους της οδηγίας 2003/87/ΕΚ ([14]), της οδηγίας 2010/75/ΕΕ, και του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1781 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([15]).

3. Τόσο στην παραγωγή όσο και στη χρησιμοποίηση του χάλυβα, τα ερευνητικά έργα καθιστούν δυνατή τη διατήρηση των πόρων και των οικοσυστημάτων και τη μετάβαση στην κυκλική οικονομία και λαμβάνουν υπόψη την αντιμετώπιση των ζητημάτων ασφάλειας.

4. Τα ερευνητικά έργα δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στη συνεχή ανάπτυξη δεξιοτήτων προσαρμοσμένων στην εξέλιξη του τομέα προς νέες διαδικασίες μηδενικών ανθρακούχων εκπομπών, καθώς και στη βελτίωση των συνθηκών εργασίας, και στην προώθηση υψηλών προτύπων υγείας και ασφάλειας και βιώσιμων μέσων διαβίωσης.

5. Τα ερευνητικά έργα επιταχύνουν τη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών, περιλαμβανομένης της τεχνητής νοημοσύνης και της μηχανομάθησης, στην παραγωγή και τη χρήση χάλυβα.

([14]) Οδηγία 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Ένωσης και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 275 της 25.10.2003, σ. 32, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj).

([15]) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1781 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, για τη θέσπιση πλαισίου για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού όσον αφορά τα βιώσιμα προϊόντα, για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2020/1828 και του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1542 και για την κατάργηση της οδηγίας 2009/125/ΕΚ (ΕΕ L, 2024/1781, 28.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1781/oj)

Άρθρο 6

Προϋπολογισμός

1. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο του ερευνητικού προγράμματος για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2027 έως την 31η Δεκεμβρίου 2034 περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

α) τυχόν ποσά της ετήσιας κατανομής που διατέθηκαν για το Ταμείο Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα λόγω της ακύρωσης δημοσιονομικών δεσμεύσεων·

β) τυχόν υπολειπόμενα περιουσιακά στοιχεία και κέρδη που προκύπτουν από τα υπολειπόμενα περιουσιακά στοιχεία· και

γ) τα ποσά προηγούμενων ετήσιων κατανομών που δεν έχουν εγγραφεί ακόμη στον προϋπολογισμό.

2. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο του ερευνητικού προγράμματος δεσμεύεται στο σύνολό του μέσω δύο προγραμμάτων εργασίας που καλύπτουν τα έτη 2027 και 2028, 2029 και 2030, 2031 και 2032 και 2033 και 2034. Στα προγράμματα εργασίας προβλέπονται ετήσιες προσκλήσεις υποβολής προτάσεων σύμφωνα με το άρθρο 10.

Άρθρο 7

Επιλεξιμότητα

1. Κάθε νομική οντότητα εγκατεστημένη στην επικράτεια κράτους μέλους δύναται να συμμετάσχει στο ερευνητικό πρόγραμμα και να υποβάλει αίτηση για χρηματοδοτική ενίσχυση.

2. Κάθε νομική οντότητα εγκατεστημένη σε υποψήφια χώρα δύναται να συμμετάσχει στο ερευνητικό πρόγραμμα χωρίς να λαμβάνει χρηματοδοτική συνεισφορά, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά από τις σχετικές ευρωπαϊκές συμφωνίες και τα πρωτόκολλά τους, ή από τις αποφάσεις των αντίστοιχων συμβουλίων σύνδεσης.

3. Κάθε νομική οντότητα εγκατεστημένη σε τρίτη χώρα δύναται να συμμετάσχει στο ερευνητικό πρόγραμμα σε επίπεδο μεμονωμένων έργων και χωρίς να λαμβάνει χρηματοδοτική συνεισφορά, εφόσον κρίνεται ότι η συμμετοχή αυτή είναι προς το συμφέρον της Ένωσης.

Άρθρο 8

Υλοποίηση και χρηματοδοτική συνεισφορά

1. Το ερευνητικό πρόγραμμα υλοποιείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, υπό την άμεση διαχείριση της Επιτροπής, μέσω εκτελεστικών οργανισμών.

2. Η χρηματοδότηση στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος παρέχεται με τη μορφή επιχορηγήσεων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, εκτός από τη χρηματοδότηση δράσεων αναγκαίων για τη χρηστή και αποτελεσματική διαχείριση του ερευνητικού προγράμματος, όπως η αξιολόγηση και η επιλογή προτάσεων, η παρακολούθηση και η εκτίμηση, οι μελέτες, η ομαδοποίηση και η δικτύωση των χρηματοδοτούμενων ερευνητικών έργων.

Άρθρο 9

Ασφάλεια για ερευνητικά έργα διπλής χρήσης

1. Τα ερευνητικά έργα διπλής χρήσης που υλοποιούνται στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος τηρούν τους εφαρμοστέους εθνικούς κανόνες ασφάλειας, περιλαμβανομένων των κανόνων για την προστασία των διαβαθμισμένων πληροφοριών της ΕΕ από την άνευ αδείας δημοσιοποίηση, και συμμορφώνονται με κάθε άλλη συναφή ενωσιακή και εθνική νομοθεσία.

2. Εφόσον κρίνεται αναγκαίο, οι προτάσεις περιλαμβάνουν αυτοαξιολόγηση ασφάλειας που να επισημαίνει τυχόν ζητήματα ασφάλειας και να περιγράφει λεπτομερώς πώς θα αντιμετωπιστούν τα ζητήματα αυτά με σκοπό τη συμμόρφωση με τη συναφή ενωσιακή και εθνική νομοθεσία.

3. Όπου απαιτείται, η Επιτροπή διεξάγει αναλυτικό έλεγχο ασφάλειας για προτάσεις που εγείρουν ζητήματα ασφάλειας. Οι νομικές οντότητες που συμμετέχουν σε ερευνητικό έργο διπλής χρήσης μεριμνούν ώστε οι διαβαθμισμένες πληροφορίες της ΕΕ που χρησιμοποιούνται ή παράγονται από τη δράση να προστατεύονται από την άνευ αδείας δημοσιοποίηση. Παρέχουν αποδεικτικό προσωπικής εξουσιοδότησης ασφαλείας ή εξουσιοδότησης ασφαλείας του φορέα από τις αρμόδιες εθνικές αρχές ασφαλείας, πριν από την έναρξη των οικείων δραστηριοτήτων.

4. Εάν ανεξάρτητοι εξωτερικοί εμπειρογνώμονες πρέπει να χειρίζονται διαβαθμισμένες πληροφορίες της ΕΕ, απαιτείται η δέουσα εξουσιοδότηση ασφαλείας πριν διοριστούν αυτοί οι εμπειρογνώμονες.

5. Εφόσον κρίνεται σκόπιμο, η Επιτροπή δύναται να διενεργεί ελέγχους ασφαλείας.

6. Προτάσεις ή δράσεις που δεν τηρούν τους κανόνες ασφάλειας σύμφωνα με το παρόν άρθρο μπορεί να απορριφθούν ή να τερματισθούν ανά πάσα στιγμή. Τα κράτη μέλη ενημερώνονται για τον τερματισμό ερευνητικών έργων διπλής χρήσης που δεν τηρούν τους εν λόγω κανόνες ασφάλειας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Τεχνικές κατευθυντήριες γραμμές

Άρθρο 10

Προσκλήσεις υποβολής προτάσεων

1. Δύο φορές ετησίως δημοσιεύονται προσκλήσεις υποβολής προτάσεων. Το περιεχόμενο και η δημοσίευση των προσκλήσεων συμμορφώνονται με το άρθρο 197 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.

2. Οι προτάσεις αφορούν τους ερευνητικούς στόχους που καθορίζονται στα άρθρα 4 και 5 και, όπου συντρέχει περίπτωση, τους στόχους προτεραιότητας που απαριθμούνται στους όρους της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων.

3. Προκειμένου να καλύπτουν το σύνολο της αξιακής αλυσίδας, τα προγράμματα εργασίας σχεδιάζονται έτσι ώστε να αφορούν ολόκληρο το φάσμα τεχνολογικής ετοιμότητας από χαμηλά έως υψηλά επίπεδα, και, περιλαμβανομένης της έρευνας από τα κάτω, και έργα διαφόρων κλιμάκων για να διασφαλίζουν τη συμμετοχή ευρέος φάσματος ενδιαφερόμενων μερών.

4. Η διαδικασία επιλογής, ανάθεσης και αξιολόγησης των προτάσεων πραγματοποιείται σύμφωνα με τα άρθρα 201, 202 και 203 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, αντίστοιχα.

5. Για τους σκοπούς του άρθρου 153 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, η επιτροπή αξιολόγησης απαρτίζεται από ανεξάρτητους εξωτερικούς εμπειρογνώμονες, εκτός από δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις.

Άρθρο 11

Επιχορηγήσεις

1. Τα έργα που βασίζονται σε επιλεγμένες προτάσεις αποτελούν αντικείμενο συμφωνίας επιχορήγησης. Οι συμφωνίες επιχορήγησης βασίζονται στα εταιρικά υποδείγματα συμφωνιών επιχορήγησης που εκπονεί η Επιτροπή, συνεκτιμώντας δεόντως τη φύση των εκάστοτε δραστηριοτήτων.

2. Οι δικαιούχοι υλοποιούν τις δράσεις σύμφωνα με τις προϋποθέσεις και τις υποχρεώσεις που καθορίζονται στην παρούσα απόφαση, στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 και στη συμφωνία επιχορήγησης.

Άρθρο 12

Ποσοστά χρηματοδότησης

1. Σε κάθε δράση εφαρμόζεται ένα ενιαίο ποσοστό χρηματοδότησης για όλες τις δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται από την εν λόγω δράση. Το μέγιστο ποσοστό χρηματοδότησης ανά δράση στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος καθορίζεται στους όρους της αντίστοιχης πρόσκλησης.

2. Είναι δυνατή η επιστροφή έως και του 100 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών ανά δράση στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος.

Ωστόσο, στην περίπτωση νομικών οντοτήτων οι οποίες εκ της νομικής τους μορφής είναι κερδοσκοπικές ή οι οποίες έχουν σκοπό τους βάσει νόμου ή κανονιστικής ρύθμισης να διανέμουν κέρδη στους μετόχους τους ή σε μεμονωμένα μέλη, μπορεί να επιστραφεί έως και το 70 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών ανά δράση στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος.

Κατά παρέκκλιση από την πρώτη και τη δεύτερη παράγραφο, στην περίπτωση των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων μπορεί να επιστραφεί έως και 100 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών ανά δράση στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος.

Άρθρο 13

Έμμεσες δαπάνες

1. Οι έμμεσες επιλέξιμες δαπάνες ανέρχονται σε 25 % επί των συνολικών άμεσων επιλέξιμων δαπανών, εξαιρουμένων των άμεσων επιλέξιμων δαπανών υπεργολαβίας, χρηματοδοτικής στήριξης σε τρίτα μέρη και τυχόν μοναδιαίων δαπανών ή κατ' αποκοπή ποσών που περιλαμβάνουν έμμεσες δαπάνες.

Κατά περίπτωση, έμμεσες επιλέξιμες δαπάνες που περιλαμβάνονται σε μοναδιαίες δαπάνες ή κατ' αποκοπή ποσά υπολογίζονται σύμφωνα με την πρώτη παράγραφο.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, οι έμμεσες επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να δηλώνονται με τη μορφή κατ' αποκοπή ποσού ή μοναδιαίων δαπανών, εφόσον αυτό προβλέπεται στους όρους της πρόσκλησης.

Άρθρο 14

Επιλέξιμες δαπάνες

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 193 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, οι δαπάνες για πόρους διατιθέμενους από τρίτα μέρη με τη μορφή συνεισφορών σε είδος είναι επιλέξιμες έως το ύψος των συνολικών άμεσων επιλέξιμων δαπανών του τρίτου μέρους.

2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 195 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, έσοδα που προκύπτουν από την αξιοποίηση δεν θεωρούνται έσοδα που προκύπτουν από τη δράση.

Άρθρο 15

Διαχείριση των αποτελεσμάτων της δράσης

Οι δικαιούχοι διαχειρίζονται τα αποτελέσματα των δράσεών τους σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που καθορίζονται στους όρους της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων και στη συμφωνία επιχορήγησης.

Άρθρο 16

Χρήση του μηχανισμού αλληλασφάλισης

Οι συνεισφορές στο μηχανισμό αλληλασφάλισης, ο οποίος θεσπίζεται με το άρθρο 37 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/695, καλύπτουν τον κίνδυνο τον σχετικό με την είσπραξη χρηματικών ποσών που οφείλονται από δικαιούχους, και θεωρούνται ότι πληρούν τις απαιτήσεις εγγύησης του άρθρου 155 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. Καμία συμπληρωματική εγγύηση ή ασφάλεια δεν γίνεται δεκτή από τους δικαιούχους ούτε τους επιβάλλεται.

Άρθρο 17

Τεχνικοί κανόνες

1. Οι δικαιούχοι καταρτίζουν για όλα τα ερευνητικά έργα περιοδικές τεχνικές εκθέσεις. Σκοπός των εκθέσεων αυτών είναι η περιγραφή της συντελούμενης τεχνικής προόδου κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς. Οι εκθέσεις κοινοποιούνται στο κέντρο καινοτομίας για τον βιομηχανικό μετασχηματισμό και τις εκπομπές που θεσπίστηκε σύμφωνα μες το άρθρο 27α της οδηγίας 2010/75/ΕΕ, για ενημερωτικούς σκοπούς.

2. Μετά την ολοκλήρωση των εργασιών, οι δικαιούχοι υποβάλλουν στην Επιτροπή τελική τεχνική έκθεση που περιλαμβάνει αξιολόγηση των επιπτώσεων και της εκμετάλλευσης των αποτελεσμάτων του ερευνητικού έργου. Η Επιτροπή δημοσιεύει την έκθεση αυτή, ολόκληρη ή σε περίληψη, ανάλογα με τη στρατηγική σημασία του ερευνητικού έργου.

Άρθρο 18

Τελική επανεξέταση δραστηριοτήτων

1. Μετά την ολοκλήρωση του ερευνητικού προγράμματος, η Επιτροπή προβαίνει σε τελική επανεξέταση των δραστηριοτήτων και παρουσιάζει τα πορίσματά της σε έκθεση. Η εν λόγω έκθεση διαβιβάζεται στην επιτροπή άνθρακα και χάλυβα.

2. Η Επιτροπή δύναται να αναθέτει σε ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες υψηλού επιπέδου καθήκοντα επικούρησης των εργασιών της τελικής επανεξέτασης δραστηριοτήτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Δημοσιονομικές κατευθυντήριες γραμμές

Άρθρο 19

Δημοσιονομικές κατευθυντήριες γραμμές

1. Η διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων πραγματοποιείται με σκοπό την καταβολή ετήσιων ή εξαμηνιαίων πληρωμών εντός των ορίων των ετήσιων κατανομών για τη χρηματοδότηση της συνεργατικής έρευνας στους τομείς που σχετίζονται με τη βιομηχανία άνθρακα και χάλυβα. Οι ετήσιες ή εξαμηνιαίες πληρωμές χρηματοδοτούνται από τα καθαρά έσοδα από τις επενδύσεις και από τα χρηματικά ποσά που προκύπτουν από την πώληση μέρους των περιουσιακών στοιχείων, έως το ποσό των ετήσιων κατανομών.

2. Η Επιτροπή επανεξετάζει τα άρθρα 20 έως 26, εφόσον το κρίνει σκόπιμο. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή επαναξιολογεί τη λειτουργία και την αποτελεσματικότητα των δημοσιονομικών κατευθυντήριων γραμμών και προτείνει τροποποιήσεις σε αυτές, εφόσον το κρίνει σκόπιμο.

Άρθρο 20

Χρήση κεφαλαίων

1. Τα περιουσιακά στοιχεία τής υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ, περιλαμβανομένων τόσο του χαρτοφυλακίου των δανείων της όσο και των επενδύσεών της, χρησιμοποιούνται, στον βαθμό που απαιτείται, για να ικανοποιηθούν οι υπολειπόμενες υποχρεώσεις τής υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ, σχετικά με τις εκκρεμότητές της από δάνεια που έχει λάβει, τις δεσμεύσεις της που απορρέουν από προηγούμενους επιχειρησιακούς προϋπολογισμούς και οποιεσδήποτε άλλες απρόβλεπτες υποχρεώσεις.

2. Τα περιουσιακά στοιχεία που δεν χρειάζονται για την κάλυψη των υπολειπόμενων υποχρεώσεων της υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ επενδύονται με συνετό τρόπο από την Επιτροπή, με βάση τον επιλεγμένο επενδυτικό ορίζοντα που αναφέρεται στο άρθρο 21, και χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση της έρευνας σε τομείς που σχετίζονται με τη βιομηχανία άνθρακα και χάλυβα.

Άρθρο 21

Επενδυτικός ορίζοντας, επενδυτικός στόχος και ανοχή κινδύνου

1. Η επένδυση των περιουσιακών στοιχείων πραγματοποιείται με στόχο να διατηρηθεί και, ει δυνατόν, να αυξηθεί η αξία των περιουσιακών αυτών στοιχείων προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες ρευστότητας που προκύπτουν από τις προσκλήσεις χρηματοδότησης («επενδυτικός στόχος»). Ο επενδυτικός στόχος θα επιδιωχθεί κατά τη διάρκεια του επενδυτικού ορίζοντα και με υψηλό επίπεδο εμπιστοσύνης.

2. Η διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων διέπεται από τους κανόνες προληπτικής εποπτείας και τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, καθώς και από τους κανόνες και τις διαδικασίες που καθορίζει ο υπόλογος της Επιτροπής και από το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων της Επιτροπής.

3. Ο επενδυτικός στόχος επιδιώκεται μέσω της υλοποίησης μιας συνετής επενδυτικής στρατηγικής που βασίζεται σε υψηλό βαθμό διαφοροποίησης σε όλες τις επιλέξιμες κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων, τις γεωγραφικές περιοχές, τους εκδότες και τις ληκτότητες («επενδυτική στρατηγική»). Η επενδυτική στρατηγική λαμβάνει υπόψη τον επενδυτικό ορίζοντα και το μέγεθος των υπολειπόμενων περιουσιακών στοιχείων και με σκοπό να εξασφαλιστεί η διαθεσιμότητα των απαραίτητων επαρκώς ρευστοποιημένων κεφαλαίων όπως και όταν απαιτείται.

4. Αυτή η επενδυτική στρατηγική εκφράζεται με τη μορφή της στρατηγικής κατανομής των περιουσιακών στοιχείων, με την οποία καθορίζεται η ενδεικτική κατανομή-στόχος σε διαφορετικές κατηγορίες επιλέξιμων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.

5. Η Επιτροπή αποτυπώνει τη στρατηγική κατανομή των περιουσιακών στοιχείων σε στρατηγικό σημείο αναφοράς (στο εξής: σημείο αναφοράς) με βάση το οποίο συγκρίνονται οι επιδόσεις των περιουσιακών στοιχείων.

6. Η επενδυτική στρατηγική και το σημείο αναφοράς καθορίζονται από την Επιτροπή, σύμφωνα με τους κανόνες για την ανάθεση αρμοδιοτήτων εκτέλεσης του προϋπολογισμού που αναφέρονται στο άρθρο 60 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. Σε περίπτωση που τα περιουσιακά στοιχεία επενδύονται μόνο σε τρεχούμενους τραπεζικούς λογαριασμούς και προθεσμιακές καταθέσεις, δεν απαιτείται επενδυτικό σημείο αναφοράς ούτε επενδυτική στρατηγική.

7. Η Επιτροπή δύναται να τροποποιεί την επενδυτική στρατηγική και το σημείο αναφοράς σε περίπτωση:

α) αλλαγής των οικονομικών συνθηκών η οποία είναι δεόντως τεκμηριωμένη και αιτιολογημένη,

β) ουσιαστικής μεταβολής στις ανάγκες και την κατάσταση των συνεισφερόντων μέσων ή

γ) σημαντικής μεταβολής στις εκτιμήσεις εισροών ή εκροών.

Η διαδικασία τροποποίησης της επενδυτικής στρατηγικής είναι κοινή με αυτή που ακολουθείται κατά τον αρχικό προσδιορισμό.

8. Η επενδυτική στρατηγική καθορίζεται με βάση τον επενδυτικό ορίζοντα και την ανοχή κινδύνου των περιουσιακών στοιχείων.

Άρθρο 22

Αρχές κατανομής περιουσιακών στοιχείων και επιλέξιμες επενδύσεις

1. Διασφαλίζεται επαρκής διαφοροποίηση μεταξύ και εντός όλων των κατηγοριών περιουσιακών στοιχείων ώστε να μειωθούν οι επενδυτικοί κίνδυνοι. Καταρχήν, όσο μεγαλύτερο κίνδυνο ενέχει ή όσο λιγότερο ρευστοποιημένο είναι ένα περιουσιακό στοιχείο, τόσο μικρότερη είναι η συγκέντρωση κατά το άνοιγμα.

2. Τα περιουσιακά στοιχεία δύναται να αποκτούν άνοιγμα σε διαφορετικές κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων και διαφοροποίηση μέσω επενδύσεων σε οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων ή διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο προϊόντων.

3. Τα περιουσιακά στοιχεία επενδύονται μόνο στις ακόλουθες κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων εκφρασμένα σε ευρώ:

α) περιουσιακά στοιχεία της χρηματαγοράς·

β) τίτλους σταθερού εισοδήματος·

γ) ρυθμιζόμενες συλλογικές επενδύσεις σε χρεωστικούς και συμμετοχικούς τίτλους.

4. Τα περιουσιακά στοιχεία αποκτούν άνοιγμα στις κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 3 μέσω επενδύσεων στα ακόλουθα μέσα ή με τη διεξαγωγή των ακόλουθων πράξεων:

α) καταθέσεις·

β) μέσα της χρηματαγοράς και αμοιβαία κεφάλαια της χρηματαγοράς που παρέχουν ημερήσια ρευστότητα, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1131 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([16])·

γ) χρεωστικούς τίτλους, όπως ομόλογα, συναλλαγματικές και γραμμάτια και τιτλοποιημένα μέσα, σύμφωνα με τα απλά, διαφανή και τυποποιημένα κριτήρια που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2017/2402 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([17])·

δ) οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων που καλύπτονται από την οδηγία 2009/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([18]), περιλαμβανομένων των διαπραγματεύσιμων αμοιβαίων κεφαλαίων με επενδύσεις σε συμμετοχικούς ή χρεωστικούς τίτλους εφόσον οι μέγιστες ζημίες δεν μπορούν να υπερβούν τα επενδυμένα ποσά·

ε) συμφωνίες επαναγοράς, σύμφωνα με την αρχή που θεσπίζεται στο άρθρο 215 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509·

στ) συμφωνίες αγοράς και επαναπώλησης·

ζ) πράξεις δανεισμού τίτλων με αναγνωρισμένα συστήματα συμψηφισμού, όπως το Clearstream και το Euroclear, ή με κορυφαία χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που ειδικεύονται σε τέτοιου είδους πράξεις.

5. Τα παράγωγα, με τη μορφή προθεσμιακών συμβολαίων και συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης και συμφωνιών ανταλλαγής (swaps), χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για λόγους αποδοτικής διαχείρισης του χαρτοφυλακίου και όχι για σκοπούς κερδοσκοπίας ή μόχλευσης θέσης. Τα παράγωγα αυτά μπορούν να χρησιμοποιηθούν για προσαρμογή της διάρκειας, μείωση του πιστωτικού ή άλλου σχετικού κινδύνου ή αλλαγές στην κατανομή των περιουσιακών στοιχείων σύμφωνα με την επενδυτική στρατηγική.

6. Τα περιουσιακά στοιχεία μπορούν να επενδύονται σε ρευστά περιουσιακά στοιχεία και ομόλογα εκφρασμένα σε δολάρια ΗΠΑ, τα οποία εκδίδονται από εθνικές και υπερεθνικές οντότητες με την προϋπόθεση ότι επενδύονται αποκλειστικά για λόγους διαφοροποίησης και ανοίγματος σε διαφορετική καμπύλη επιτοκίου. Ο όποιος συναλλαγματικός κίνδυνος αντισταθμίζεται από την κατάλληλη χρήση συμφωνιών ανταλλαγής ή άλλων μέσων αντιστάθμισης συναλλαγματικού κινδύνου, σύμφωνα με την παράγραφο 5.

7. Η Επιτροπή δύναται, σύμφωνα με τους κανόνες για την ανάθεση αρμοδιοτήτων εκτέλεσης του προϋπολογισμού που αναφέρονται στο άρθρο 60 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, να διευρύνει το πεδίο των επιλέξιμων επενδύσεων και να συμπεριλάβει άλλες κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων και επενδυτικών πράξεων που είναι σύμφωνα με την επενδυτική στρατηγική και τους επενδυτικούς στόχους, καθώς και νομίσματα άλλων προηγμένων οικονομιών, σύμφωνα με τον κατάλογο που εκδίδει το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και εφόσον υφίσταται αντιστάθμιση συναλλαγματικού κινδύνου. Η όποια απόφαση για ένταξη νέων κατηγοριών περιουσιακών στοιχείων, ή επενδυτικών πράξεων ή νομισμάτων άλλων προηγμένων οικονομιών βασίζεται σε τεκμηριωμένη αιτιολόγηση, για κάθε κατηγορία περιουσιακών στοιχείων, πράξη ή νόμισμα, του πώς η διεύρυνση των επενδυτικών δυνατοτήτων θα ενισχύσει τις επιδόσεις κινδύνου–απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων. Η αιτιολόγηση αυτή περιλαμβάνει εκτίμηση των επιχειρησιακών ικανοτήτων που απαιτούνται για τη στήριξη των διευρυμένων αυτών επενδυτικών δυνατοτήτων.

([16]) Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1131 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2017, για τα αμοιβαία κεφάλαια της χρηματαγοράς (ΕΕ L 169 της 30.6.2017, σ. 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1131/oj).

([17]) Κανονισμός (ΕΕ) 2017/2402 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2017, σχετικά με τη θέσπιση γενικού πλαισίου για την τιτλοποίηση και σχετικά με τη δημιουργία ειδικού πλαισίου για απλή, διαφανή και τυποποιημένη τιτλοποίηση και σχετικά με την τροποποίηση των οδηγιών 2009/65/ΕΚ, 2009/138/ΕΚ και 2011/61/ΕΕ και των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1060/2009 και (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 347 της 28.12.2017, σ. 35, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2402/oj).

([18]) Οδηγία 2009/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, για τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με ορισμένους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ) (ΕΕ L 302 της 17.11.2009, σ. 32, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/65/oj).

Άρθρο 23

Περιβαλλοντικές, κοινωνικές και σχετικές με τη διακυβέρνηση παράμετροι

1. Η επενδυτική στρατηγική εφαρμόζεται ευνοώντας περιβαλλοντικές, κοινωνικές και σχετικές με τη διακυβέρνηση επενδύσεις, όταν αυτές είναι διαθέσιμες και εφικτές, υπό την προϋπόθεση ότι ευθυγραμμίζονται με τα κριτήρια διαχείρισης κινδύνων.

2. Η Επιτροπή δύναται να καθορίσει τις λεπτομερείς κατευθυντήριες γραμμές που εφαρμόζονται στις περιβαλλοντικές, κοινωνικές και σχετικές με τη διακυβέρνηση επενδύσεις σύμφωνα με τους κανόνες για την ανάθεση αρμοδιοτήτων εκτέλεσης του προϋπολογισμού που αναφέρονται στο άρθρο 60 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.

Άρθρο 24

Μεταφορά στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης προς εκπλήρωση υποχρεώσεων πληρωμής του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα

Τα καθαρά έσοδα από τις επενδύσεις των περιουσιακών στοιχείων, καθώς και τα χρηματικά ποσά που προέρχονται από την πώληση μέρους ή του συνόλου των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων, μεταφέρονται από την υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ και, μετά την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης, από τους πόρους του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα, ανάλογα με τις ανάγκες, προκειμένου να καλύπτονται οι υποχρεώσεις της γραμμής του προϋπολογισμού που προορίζεται για ερευνητικά προγράμματα σε τομείς που σχετίζονται με τη βιομηχανία άνθρακα και χάλυβα.

Άρθρο 25

Υπολειπόμενα ποσά

Τυχόν μη δαπανηθέντα ή ανακτηθέντα ποσά που απομένουν μετά την εκτέλεση της τελευταίας πρόσκλησης υποβολής προτάσεων διατίθενται στο Ταμείο Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την έρευνα στους τομείς που σχετίζονται με τη βιομηχανία άνθρακα και χάλυβα.

Άρθρο 26

Λογιστική και διαδικασίες διαχείρισης

1. Η διαχείριση των κεφαλαίων εμφανίζεται στους ετήσιους λογαριασμούς της υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ και, μετά την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης, στους ετήσιους λογαριασμούς των πόρων του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα. Οι ετήσιοι αυτοί λογαριασμοί καταρτίζονται και υποβάλλονται σύμφωνα με τους κανόνες λογιστικής από τον υπόλογο της Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 80 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, λαμβανομένων υπόψη του ειδικού χαρακτήρα τής υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ και, μετά την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης, των πόρων του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα. Οι λογαριασμοί εγκρίνονται από την Επιτροπή και ελέγχονται από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Η Επιτροπή αναθέτει σε εξωτερικές εταιρείες την πραγματοποίηση του ετήσιου λογιστικού ελέγχου των λογαριασμών της.

2. Η Επιτροπή διεξάγει, εξ ονόματος της υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ και, μετά την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης, των πόρων του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα, τις πράξεις διαχείρισης που αναφέρονται στα άρθρα 20 έως 26, δυνάμει των εσωτερικών κανόνων και διαδικασιών της Επιτροπής.

3. Η Επιτροπή εκπονεί κάθε έτος αναλυτική έκθεση σχετικά με τις διεξαγόμενες πράξεις διαχείρισης που αναφέρονται στα άρθρα 20 έως 26 και την αποστέλλει στα κράτη μέλη. Στην ετήσια έκθεση, η Επιτροπή περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τη χρήση των διαφόρων κατηγοριών περιουσιακών στοιχείων, τους λόγους για τους οποίους επέλεξε να επενδύσει σε συγκεκριμένες κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων και τις επιδόσεις που παρατηρήθηκαν για κάθε κατηγορία περιουσιακών στοιχείων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

Μεταβατικές και τελικές διατάξεις

Άρθρο 27

Απόφαση σχετικά με την έγκριση της χρηματοδότησης ορισμένων ερευνητικών έργων

Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστική πράξη περί έγκρισης της χρηματοδότησης ερευνητικών έργων, όταν το εκτιμώμενο ποσό της ενωσιακής συνεισφοράς βάσει του ερευνητικού προγράμματος είναι ίσο ή ανώτερο των 5 εκατ. EUR·

Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 28 παράγραφος 3.

Άρθρο 28

Διαχείριση του ερευνητικού προγράμματος και διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή διαχειρίζεται το ερευνητικό πρόγραμμα. Επικουρείται στις εργασίες της από τεχνικές και συμβουλευτικές ομάδες με εμπειρογνωσία επί του θέματος, οι οποίες συγκροτούνται με απόφαση της Επιτροπής.

2. Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή άνθρακα και χάλυβα. Η επιτροπή αυτή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

3. Όταν γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

4. Αν η γνώμη της επιτροπής πρέπει να ληφθεί με γραπτή διαδικασία, η διαδικασία αυτή περατώνεται χωρίς αποτέλεσμα εάν, εντός της προθεσμίας για την έκδοση γνώμης, το αποφασίσει ο πρόεδρος της επιτροπής ή το ζητήσουν τα μέλη της επιτροπής με απλή πλειοψηφία.

Άρθρο 29

Κατάργηση και μεταβατικά μέτρα

Οι αποφάσεις 2003/77/ΕΚ και 2008/376/ΕΚ καταργούνται.

Ωστόσο, η απόφαση 2008/376/ΕΚ εξακολουθεί να ισχύει για τη χρηματοδότηση δράσεων που προκύπτουν από προτάσεις οι οποίες υποβάλλονται στο πλαίσιο προσκλήσεων για προτάσεις που δημοσιεύονται έως τις 31 Δεκεμβρίου 2026.

Εάν κριθεί αναγκαίο, τυχόν εναπομένοντα καθήκοντα της επιτροπής άνθρακα και χάλυβα, η οποία συστάθηκε δυνάμει της απόφασης 2008/376/ΕΚ σε σχέση με τις δράσεις που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο του παρόντος άρθρου, αναλαμβάνονται από την επιτροπή άνθρακα και χάλυβα που αναφέρεται στο άρθρο 28 της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 30

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2027.

Λουξεμβούργο, 29 Ιουνίου 2026.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

Μ. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ